

літтям, його колеги та спільники в цьому змаганні зичать ювілярові доброго здоров'я

й наснаги, щоб і далі міг творити та відзначати в майбутньому нові ювілеї.

*В.С. ДІЄСПЕРОВ, доктор економічних наук
Національний науковий центр „Інститут аграрної економіки”*

*

Народжений сіяти мудрість

Українська аграрна економічна наука за роки незалежності набула нових креативних ознак. Із науки, яка розтлумачувала та оправдовувала правильність, своєчасність і доленосність рішень партії й уряду, вона перетворилася в інструмент управлінських рішень, передбачення поступального розвитку та прогнозування складних суспільно-економічних процесів в аграрній економіці України. Такі якісні зміни стали можливими тому, що основи сучасного розвитку аграрно-економічного мислення закладали ще в ті часи такі велети, як Володимир Васильович Юрчишин.

Академік В.В. Юрчишин по праву посідає чільне місце в сучасній аграрній економічній науці. Він ніколи не був глашатаєм партійних рішень, навіть не допускав можливості їх популяризації, не говорячи вже про послідовне настирне втілення їх в економічну теорію та практику. Навпаки, він був, є і залишається вченим-бунтарем, який ту чи іншу проблему висвітлює в глибокій науковій інтерпретації, подаючи не лише її минуле коріння, сучасний стан розвитку, а й ті можливі очікувані результати, які може зумовити її розв'язання чи нехтування нею. Власне така чітка позиція і викликала незаслужене ігнорування його набутків та діяльності в часи радянського минулого.

Лише мужня, переконана в своїй науковій правоті людина могла вистояти й побороти ті владні гоніння, які випали на його долю. Послідовно обґрунтовуючи та обстоюючи свою наукову позицію, Володимир Васильович став патріархом української аграрно-економічної науки, відомим не лише в усьому загалі науковців України, а й далеко за її межами. Його виокремлює з наукового середовища генно закладена селянська мудрість, послідовність і логічність мислення та

викладу своїх думок, відданість життєвим інтересам українського селянства, глибока людська скромність і невичерпна енергія творити й допомагати іншим.

На відміну від тих аграрно-економічних учених, які занурилися у власну інтерпретацію запозичених зарубіжних дефініцій і категорій, думка вченого В.В. Юрчишина спрямована на обґрунтування тих, ще невичерпаних можливостей, які властиві українському селянству як оберегу нашого менталітету, культури та духовності.

І в цьому пошуку він продовжує залишатися фундаменталістом, послідовним системним аналітиком, витонченим прогнозистом. Усі, хто знайомий із науковою криницею академіка В.В. Юрчишина, переконуються в одному – він ніколи не робить поверхових популістичних висновків, його наукові переконання глибоко аргументовані, викладені в логічно-послідовній формі, стисло, без зайвих слів, вступів, припущень, а зрозумілою й переконливою мовою. Науково-професійний стиль академіка В.В. Юрчишина – скупість слів, переконливість доказу, логічність мислення та викладу думки. Той, хто мав і має можливість живого спілкування з академіком В.В. Юрчишином, переконує себе в тому, як це важливо в науковому середовищі володіти таким даром, як мудрість, яка дається глибокими знаннями, умінням розумно розпитувати, уважно слухати, спокійно відповідати та не нав'язувати свою думку, а переконувати в істинній правдивості її. Мудрість ученого полягає не в тому, щоб пізнати, що треба робити, а в тому, щоб знати, що робити раніше, а що пізніше і в який спосіб. Мудрість академіка В.В. Юрчишина переконує, що йому дано сіяти й засівати поле неочікуваними, але життєво необхідними висновками та рішеннями.

нями, безпомилково і переконливо говорити та мислити, робити те, що саме слід, не «підспівуючи» авторитетам, не завжди поділяючи, здавалось би уже перевірені й обгрунтовані погляди.

У цьому відношенні варто нагадати крилатий, але настільки правильний і справедливий вислів його щодо послідовності та непродуманості аграрних перетворень в Україні, які так бурхливо здійснювались уже в перші роки незалежності та які породили більше недоречностей, ніж позитивних результатів і які досі ще лихоманять аграрну економіку України. На думку В.В. Юрчишина, це була не аграрна криза, а криза аграрної реформи, з якої ми ще досі ніяк не вийдемо, і яка за своєю соціоекономічною суттю є по відношенню до українського селянства просто асоціальною.

Володимир Васильович як ніхто інший першим своєю творчою науковою сподвижністю викристалізував такий животворний принцип, як робота на випередження, а не навздогін. Сотні його наукових праць, захищені під його керівництвом кандидатські та докторські дисертації є переконливим свідченням і доказом його відданості саме цьому принципу.

Здавалося б, що, маючи за душею такий велетенський науковий здобуток та доробок, можна вже зупинитися й насолоджуватися досягнутим, але це не в характері академіка В.В. Юрчишина. Він керується досить важливим життєвим постулатом, якого так часто не вистачає нашим ученим: не виставляти на показ свої регалії та титули, а видавати «на гора» нові ідеї, нові підходи, нові думки, нові бачення аграрно-економічного життя як того соціально-економічного стану, який має свої засадничі умови, закони і підходи, що не завжди й не кожному можна вловити та зрозуміти.

Чого тільки вартий його останній ретроспективний фундаментальний огляд «Сучасні аграрні перетворення в Україні» (2013 р.). На цьому варто зупинитись окремо, бо це, без перебільшення, перше в Україні науково-адаптивне видання, яке дає вичерпні відповіді на всі проблемні питання,

що породили наші поспішні, до кінця не продумані аграрні трансформації. Тут детально висвітлені всі послідовні дії держави й аграрної її політики, які, з одного боку так і не забезпечили аграрного зростання та самовідтворення, а з іншого – породили цілу низку соціо-економічних проблем, що безпосередньо торкаються життя українського селянина. В цьому, без сумніву, енциклопедичному дослідженні автор наголошує на об'єктивній потребі й неупередженості обов'язкової підтримки та захисту інтересів селян у будь-яких аграрних реформуваннях. Для нього на рівні святості є розуміння того, що аграрні перетворення мають ґрунтуватися і враховувати інтереси селян, які збігаються з інтересами держави, але не завжди одержують адекватну державну підтримку. Цю незаперечну істину автор лаконічно втілює в такі стислі, але глибокі за змістом філософські словопоеднання, як: село не винне, поклонімося годувальнику, держава не виживе без селянина, селянин має стати господарем, спасіння України – в оновленому селі, загроза селу – загроза державі.

Якщо наша держава хоче утвердитись у світовому просторі як самодостатня, економічно сильна й соборна країна, то їй потрібно відродити село, утвердити селянина як носія ідентичності та величі українського народу.

Пройдуть роки, зміняться покоління, але творчий доробок академіка В.В. Юрчишина назавжди залишиться як дороговказ поступального розвитку аграрної економіки України. Наукові статті й монографії академіка В.В. Юрчишина є і будуть першоосновою вивчення складових соціально-економічних процесів у сільському господарстві.

Володимир Васильович – це та людина, яка не зупиниться на досягнутому, його життєве кредо – творити науку, плекати добро, йти назустріч людям, розуміти й шанувати їх.

Усі ми, причетні та непричетні до аграрно-економічної науки і практики, чекаємо від нього нових бунтарських думок, нового бачення нашого поступу, нових ідей та поглядів на аграрну економіку.

Бог Вам у поміч, шановний Володимире Васильовичу, й наша щира вдячність і повага.

М.Й. ХОРУНЖИЙ, кандидат економічних наук, професор

* * *